

HÉTFŐ

ELŐFIZETÉS

Egy negyedévre
2 korona

Telefon szám 503.
Hirdetések díja: megállapo-
dás szerint

Egyes szám

5 krajcár
(10 fillér)

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Zrínyi-utca 2 szám 1. emelet
Sebesy-ház

POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik minden hétfőn délelőtt.

Kéziratokat vissza nem adunk.

V. évfolyam.

ARAD, 1911. MARCHIUS 20.

12. szám.

A Victoria tőkeemelése. A tenorista barátja. Németh alezredes kitüntetése.

Magyar közigazgatás.

Az ököritői botrány ismét bemutatta a magyar közigazgatást s ezzel felmerült újból a közigazgatás államosításának jogos kérdése.

Grünwald Béla népszerűsítette azt a gondolatot, hogy a közigazgatás állami feladat. Szapáry Gyula gróf volt az a kormányelnök, aki betervezte a képviselőház elé a közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslatot, — Apponyi Albert gróf ellenben és az ő pártja, megakadályozták, hogy a javaslat törvényvé váljon, dacára annak, hogy Grünwald Béla is ehhez a párthoz tartozott és dacára annak, hogy éppen ez a párt követelte lehangosabban a közigazgatás államosítását.

A Szapáry-javaslatból három paragrafust mégis törvénybe iktatott az országgyűlés, náluuk ennél fogva szentesített törvénybe van foglalva, hogy: az ország közigazgatása állami feladatot képez.

A leksz Szapáry óta mindig jobban és jobban megerősödött az államosítás gondolata. A közigazgatási tisztviselők nagy reménykedéssel várták azt az időt, amely őket véglegesíti, felmenti a választópolgárok akarától való örökös függő viszonyból. A közönség az államosítástól hasznos eredményeket várt.

Mégis Szapáry óta nem volt kormányelnök, aki ezzel a kérdéssel komolyan óhajtott foglalkozni, pedig a törvényhatóságok sorra peticionáltak. Az egyik a

rendőrség államosításáért folyamodott, a másik a közoktatásügy államosítását sürgette, a harmadik a közegészségügyet akarta államosítani, úgy, hogy alig van már a közigazgatásnak olyan ága, amelynek államosítását a törvényhatóságok ne kívánták volna.

Közbejött a nemzeti küzdelem, amely egyszerre elnémitott minden államosítási gondolatot, a terror, amely a legnagyobb mértékben működött minden téren, a közigazgatás államosításának gondolatát megfojtotta. Azt hittük, sohasem lesz többé olyan idő, amikor erről a kérdésről nyilvánosan beszélni lehet.

Am került-fordult az idő és amikor Andrassy Gyula gróf a választójog kérdésével foglalkozott, a legerősebb dilemma elé sodorta önmagát. Az általános választójogot minden korlátozás nélkül ő sem merte Magyarországon törvénybe iktatni és amidőn kutatott a korlátozás módjai között, csak két mód állott rendelkezésére. Az egyik, a közigazgatás államosítása és az új közigazgatási kerületek beosztása, a másik a pluralitás.

Tudjuk, hogy Andrassy Gyula gróf a pluralitás gondolatához ragaszkodott és még a választási kerületek új beosztását akarta egy közigazgatási reform keretében megvalósítani; de nem mert a közigazgatás államosítására gondolni sem, mert ezzel végleg kompromittálta volna azt az álláspontot, amely az ő

kormányra jutásának legelső feltétele, legerősebb fundamentuma volt.

Andrassy Gyula gróf inkább a pluralitás felé fordult, amely bizony, nagyon ellenszenvenessé tette az ő javaslatát és az a körülmény, hogy a közigazgatás államosítására gondolni sem lehetett, holott a közigazgatási reformot még sem tudta elkerülni, — az egész koalíció iránt megingatta közbizalmat. Nem éppen csak ez okozta a koalíció nagy népszerűségének rohamos megsemmisülését, mert hiszen ehhez hasonló ellentmondásoktól — hogy úgy mondjuk — hemzsegett a nemzeti kormány politikája; de ez a körülmény is lényegesen hozzájárult a bukáshoz és különösen a nemzet öntudatra ébresztéséhez.

Ma már megint törvény, hogy: az ország közigazgatása állami feladatot képez és tegyük hozzá mindjárt, hogy az államosított közigazgatás nem zárja ki az ugynevezett alkotmány biztosítékokat, mert az állami közigazgatás mellett is megmarad az a törvény, hogy a törvényhozás által meg nem szavazott adókat beszállítani és a meg nem ajánlott ujoncokat előállítani nem szabad.

Ebben az államosított közigazgatásban a tisztviselők kötelessége ezen törvénnyel szemben is precízebb, kétségtelenebb lehet, mert vitás esetekben a legfőbb ítélőszék határozata dönt, úgy, hogy az egyszerű közigazgatási tisztvi-

A világhírű „Salamander” cipők kizárólag csakis urak és hölgyek részére 16 kor. 50 fill. és 20 kor. 50 fill. árban kaphatók

Weinberger János kizárólagos cipőraktárában

Arad, andrassy-tér 20. szám. Telefon szám 312.

nizzai farsangi körmenet csodaszép kocsijaira, melyek ötletességükkel, pazar kiállításukkal páratlanok. A tiz képből álló műsor fejedelmi szórakozást biztosít a közönségnek.

Az aradi jogászegyesület közgyűlése

— A „Hétfő“ riportja. —

Tegnap tartotta az aradi jogászegyesület első évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen Parecz Béla dr. elnököt, ki megnyitójában kifejtette azon okokat melyek az egyesület megalakulását szükségessé tették és örömmel konstatálta, hogy az egyesület mindenben megfelelt a várakozásnak és az alakuló közgyűlés lelkesedése rációvalva a jóslásokra, nem bizonyult szalmalángnak. A jegyzőkönyv vezetésére fetkéri dr. Schütz Henrik egyesületi titkár, hitelesítésére pedig Szalay Károly és dr. Fischer Jenő tagokat.

Dr Schütz Henrik terjeszti elő a választmány jelentését, valamint a pénztári jelentést, melyet a közgyűlés vita nélkül tudomásul vett.

Elnök előadta, hogy április 30-án a magyar jogászegyesület Aradon teljes ülést tart, melyen dr. Baumgartner Izidor koronaügyész-helyettes „A bíró“ címmel fog előadást tartani, kéri a közgyűlést, hogy az előkészítés munkálataiban legyen segítségére a vezetőségnek.

Dr. Avarffy Ferenc indítványára a közgyűlés köszönetet szavazott a vezetőségnek s ezzel az elnök az ülést berekesztette.

MEGNYILT

HUSSERL MANÓ
jégszekrény gyárának
mintaraktára

Forray-utca, gr. Nádor-palota.

Háztartási szekrények, nagy hűtők. Különlegesség szénsav és légnymású sörkimérő szekrényekben. **Uj rendszerű jég és jégszekrény bérlet.**

Dapsy Böske fellépte.

Nil-nek, az ismert nevű poétaasszonynak fiatal huga, Dapsy Böske kedden este vendégszerepelt az aradi színpadon. A fiatal leány művészi képességeinek színpadra termettségével már két ízben tanujelét adta. Egyszer Békéscsabán lépett fel, egyszer Nagyváradon s mind a kétszer bájos megjelenésével, temperamentumával, játékaival magával ragadta a közönséget. Aradon a Csöppség címszerepét fogja játszani legbájosabb leányszerepét, melyet magyar író színpadra vitt. Az előadás iránt máris igen nagy érdeklődés nyilvánult meg s ezen a szerző Fényes Samu is jelen lesz.

Veszek

vagy más tárgyakra álcserélek

Zálogszedulákat,

tört aranyat, ezüstöt gyémántot és
brilliant tárgyakat

Deutsch Izidor

10

Woltzer János-utca, Minerva-palota

**Arad legnagyobb óra és
ékszer raktár a. Legelősből
bevásárlási forras.**

TELEFON 438. TELEFON 438

Flocki és az infanterista.

Mozikép a katonavilágból.

A Hétfő riportja

Az aradi háziezred tisztjei között van egy nagyon képzett, intelligens főhadnagy, akinek nagyszerűen dreszirozott szentbernáthgyi kutyája van. Ez a kutya, amely „Flocki“ névre hallgat, a napokban megbetegedett. Egy másik kutyával volt valami baja, amitől rosszul lett. Másnap délelőtt a főhadnagy a gyakorlótéren kiválasztott századának legényei közül egy intelligensebb embert és átadott neki egy levelet azzal a megbizással, hogy vigye el a huszárlaktanyába és adja át az állatorvosnak. A baka elindult és vitte magával a levelet.

A katona, amikor visszajött a főhadnagy urat már a lakásán találta. Jelentette, hogy az irást a címzetthez eljuttatta és távozni készült. De a főhadnagy visszatartotta és megkérdezte:

— Mit szolt az állatorvos ur, hogy a Flocki már megint beteg?

— Melyik Flocki, kérdezte naiv arccal a baka?

Többsem kellett a főhadnagy urnak. Irtozatos dühbe gurult a szerencsétlen katona eme kérdése miatt. Egész testében remegni kezdett és rátámadt a szegény infanteristára:

— Te nem tudod, hogy ki az a Flocki? Te nem tudod? Hát miért nem tudod? Te állat, te viziló, te ostoba tehénfark, te... te... aki pedig azt hiszi, hogy a főhadnagy evvel megelégedett, az szörnyen csalódik. Sőt, csak ezután következett az igazi bravur.

A főhadnagy ki kiabált a puccerjének, hogy hozza be a Flockit, a beteg kutyát. És Flocki megjelent a tisztiszolga karján ülve. A főhadnagy pedig rákiáltott a bakára:

— Szabályszerűen mutatkozz be a Flocki-nak! Parancs, parancs. Mit volt mit tenni, a katona vigyázz állásba vetette magát, szalutált és a beteg kutyának szabályszerűen bemutatkozott ekép:

— Infanterist N. N. (nem akarjuk ki írni a nevét) stelle mich gehorsamst vor!

Még kezét kellett nyujtania a beteg Flocki-nak és ezzel elléphetett.

Igy tölti ki bosszuját a főhadnagy ur azon szegény bakák fölött, akik véletlenül nem tudják, hogy az ő beteg kutyáját Flocki-nak hívják.

Felhívás Arad város lakosságához!

Testvéreink! Március 20-ikára virradtunk, nemzetünk nagypéntekére! Tizenhét éve már, hogy megátónk, a nemzet kormányzója, Kossuth Lajos meghalt. Állítsunk e napon a kegyeletnek oltárt, áldozzunk a szabadság és népjogok apostolának emlékének. Tűzzünk házainkra gyászlobogót, családiszentélyeink váljanak egy rövid megemlékezésre a kegyelet templomává, míg elmondjuk gyermekeinknek, mi mindent köszönhet nemzetünk Kossuth Lajosnak. Magyarok emlékezzünk! Társaságunk tagjait figyelmeztetjük, hogy ma este 8-órakor tartjuk közgyűlésünket a „Magyar Király“ vendéglőben. Ott legyetek. A Kossuth asztaltársaság elnöksége: Nagy Kálmán elnök: Schwarz Zsiga titkár:

Felelős szerkesztő: **SULIK KALMAN**

Kiadja a „HÉTFO“ kiadótársaság.

Szőlőoltvány telep

szőlőt szőlőkai sáma és gyökere vesszőket különféle fajokban tisztaságért jótállva legújabb választókban a már évek óta e sönök és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány telep.

Tulajdonos:

CASPARI FRIGYES

Medgyes 15. sz. (Nagyküküllő-megye.)

— Tessék képez árjegyzéket kérni. —

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségtől úgy szőlő, mint irásbeli bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Angol, francia, német

nyelv, ének és zongorából alapos oktatást kezdők és haladóknak házbán és házon kívül

Szabadság-tér 13. sz. I. em. ajtó 14.

Műtőtelepeket, Jéggyárakat

vágóhidak, husipar, söripar tejjaz-
daságok számára v. bármely egy b
celra a leggyorsabb telepektől a
háztartási szükségletekig szállít:

L. A. RIEDINGER, AUGSBURG.

gépgyár magyarországi vezérképviselése:

Gellert Ignác és Tsa

Budapest, VI., Teréz-körút 41.

L. A. R. eredeti augsburgi motorok „DIESEL” rendszerű vezérképviselése.

Előkelő referenciák!
Gyors szállítás!
Előnyös fizetési feltételek!

622

Narancs

vérnyörös cefániai legeslegjobb
minőségű ötkilós postakosár-
ral 2 80, eredeti kosárral 100
darabbal 5 20, eredeti ládával
180 avagy 150 darabbal 7 korona, eredeti ládával 350
avagy 300 darabbal 12 koronáért. **Muskát narancs**
vérpáros primissimó minőségű szép nagyok. Eredeti
ládával 100 avagy 80 darabbal 8 korona, eredeti lá-
dával 200 avagy 160 darabba 12 50 kor-ért. **Sárga**
fajnarancs messinai mézédés ötkilós postakosár-
al 2 50, eredeti ládával 180 150 darabbal 5 25 kor-
eredeti ládával 300 avagy 200 darabbal 12. korona.
Citrom elsőrendű ötkilós postakosárral K. 2) 0, eredeti
ládával 180 darabbal K. 5—, eredeti ládával 360 avagy
300 darabbal 9 korona. **Karfiol** csodaszép fehér ötki-
lós postakosárral K. 2 20, tizkilós kosárral K. 3 60,
eredeti kosárral 18 darabbal K. 4. **Maroni** római con-
servált tartós téliaru ötkilós postakosárral K. 2 60, hu-
szonötökilós zsákkal 9 koronáért. **Füge** kiskoszu-
idei kilónként 50 fillérjével. **Szentjánoskenyér**
mézes kilónként 30 fillérjével. **Arachid** amerikai
mogyoró héjas, cukrászok sütemény készítéséhez
ha ználják, kilónként 80 fillérjével, tizkiló vételnél
kilónként 70 fillér. **Mogyoróból** levantei kimérve
kilónként 1 60 fillér. **Datolya** Califat kimérve kilón-
ként 86 fill. Francia berber datolya kimérve kilónként
K. 2 20. **Malagaszőlő** extra Royaux kimérve
kilónként K. 2 50. Francia **héjas mandula** kilón-
ként K. 2 30. **Loucumfűg** primissima 1 és 2 kilós
ládákban kilónként K. 1 30. **Cukrozott gyümölcs**
bozeni kiváló szép vegyes egykilós ládikával K. 3 40.
Mazsolaszőlő világos kimérve kilónként K. 1 90.
Szállítja utánvétellel bérmentetlenül az Agrumen déli-
gyümölcs Nagykereskedés **Budapesten, Szarka-
utca 7.** Tessék előnyárjegyzéket kérni friss gyü-
mölcsökről és déligyümölcsökről. 779

Kathreiner-féle Kneipp maláta kávé

utólérhetetlen
előnyei folytán
naponta milliók
isszák. Egyedül
igazi családi
kávé! Olcsó és
■ egészséges. ■

676

Ervényes 1910.
október 1-től.

MENETREND.

Ervényes 1910.
október 1-től

Magyar királyi államvasutak.

Vonatok érkezése Aradra

Budapest felől:

Gyorsvonat	este	6.54
Személyvonat	d. e.	6.02
Személyvonat	regg.	8.08
Gyorsvonat	d. u.	12.12
Személyvonat	d. u.	3.29
Személyvonat	este	9.00

Tóvis felől:

Gyorsvonat	d. e.	8.08
Személyvonat	regg.	7.21
Személyvonat	regg.	4.38
Gyorsvonat	d. u.	4.03
Személyvonat	d. e.	10.50
Személyvonat	este	8.50

Temesvár-Józsefváros felől:

Személyvonat	regg.	7.38
Vegyesvonat	d. e.	11.00
Személyvonat	d. u.	3.56
Személyvonat	este	11.00

Vonatok indulása Aradról.

Budapest felé:

Személyvonat	regg.	5.09
Gyorsvonat	d. e.	8.18
Személyvonat	d. e.	11.25
Gyorsvonat	d. u.	4.16
Telervonat személyszállítással	d. u.	4.51
Személyvonat	este	9.80

Tóvis felé:

Gyorsvonat	d. u.	12.21
Személyvonat	d. u.	2.14
Személyvonat	d. u.	4.04
Gyorsvonat	este	7.04
Személyvonat	regg.	6.32
Telervonat személyszállítással	este	10.00

Temesvár-Józsefváros felé:

Személyvonat	regg.	6.15
Vegyesvonat	d. u.	4.48
Személyvonat	d. u.	12.17
Személyvonat	este	7.09

Az Arad-csanádi egyesült vasutak.

Szeged felől:

Vegyesmotor	d. e.	8.13
Motoros	d. e.	10.47
Motoros	d. u.	2.46
Gyorsmotor	d. u.	3.18
Vegyesvonat	este	8.04
Gyorsmotor	este	9.19
Motoros Makórád	d. u.	5.40

Mezőhegyes felől:

Motoros	regg.	5.58
Motoros (vasárnaponként)	d. u.	1.30

Bród-Borosjenő-Ujzsentanna felől:

Motoros Borosbeszről	d. e.	7.15
Gyorsmotor	d. e.	7.59
Vegyesvonat	d. e.	9.53
Motoros Borosjenő felől	d. e.	11.56
Motoros	d. u.	1.30
Motoros	d. u.	3.40
Motoros Ujzsentannáról	d. u.	5.43
Gyorsmotor	este	8.28
Személyvonat	este	8.51

Szeged felé:

Gyorsmotor	regg.	6.
Személyvonat	regg.	6.50
Motoros	d. e.	8.40
Motoros	d. e.	11.05
Gyorsmotor	d. u.	12.01
Motoros	d. u.	1.55
Vegyesvonat	d. u.	4.11
Motoros	este	7.10

Ujzsentanna-Borosjenő-Bród felé:

Motoros (Kötégházára)	regg.	5.30
Gyorsmotor	regg.	6.21
Vegyesvonat	regg.	6.35
Motoros	d. e.	8.23
Vegyesvonat	d. u.	12.30
Motoros	d. u.	3.01
Motoros	d. u.	5.00
Gyorsmotor	d. u.	4.20
Motoros	este	7.1

Arad-hegyaljai motoros vasut.

Radna-Pankota-Györök felől

K. sz. személyvonat	regg.	5.45
1 sz. személyvonat	regg.	6.50
3 sz. személyvonat	d. e.	8.30
5 sz. személyvonat	d. u.	9.55
7 sz. személyvonat	d. u.	12.55
9 sz. személyvonat	d. u.	2.40
11 sz. személyvonat	este	4.15
3 sz. személyvonat	este	6.50

Györök-Pankota-Radna felé:

4 sz. személyvonat	regg.	6.10
6 sz. személyvonat	regg.	7.50
8 sz. személyvonat	d. e.	10.45
10 sz. személyvonat	d. u.	12.40
12 sz. személyvonat	d. u.	2.00
14 sz. személyvonat	d. u.	4.45
16 sz. személyvonat	este	6.35

Gyermekek és felnőttek által

égyaránt kedvelt friss és kellemes ízű **Hajós-féle**

Csukamájolaj

most érkezett meg. E fontos és nagy táperejű szer kitűnő hatásának bizonyult mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögésnél, fejlődésben visszamaradt gyermekeknél, stb. — **Ára egy üvegnek 2 kor.**

Fagydaganganatok

elmulasztás-ára, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Frigin“
Ára egy üvegnek ecsettel és utasítással **70 fillér.**

Legjobb fekete hajfestő

a „MELOGEN“. Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. — **Ára 2 kor.**

Kitűnő amerikai gummi

a „NITER“ 6 darab egy eredeti fémdobozban **2 kor.**

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában, **Andrassy tér 22. szám.** (a megyeházzal szemben.)

Doré sósborszesz

kitűnő és nélkülözhetetlen háziszser !!

A Doré sósborszesz

az összes használatban levő sósborszeszek között az első helyet foglalja el.

A Doré sósborszesz

a legjobb hatásának bizonyult mint **bedörzsölő-szer.** mindenféle reumatikus fájdalomnál, fejfájás, lábfájás, oldalszurás, hátfájás és csuzos bántalmaknál.

A doré sósborszesz

kitűnő szolgálatot tesz **desinficiáló** tulajdonságánál fogva **diphtheria** és **kolera** járványánál.

A Doré sósborszesz

belsőleg használva megbecsülhetetlen, fájdalom csillapító és gyomorerősítő, ha cukorra cseppentve 20—40 cseppet veszünk be.

Egy üveg ára utasítással együtt **44 fillér.**

Kapható

Hajós Árpád gyógyszertárában, **Arad, Andrassy-tér 22.** (a megyeházzal szemben).

Vigyázat a „DORÉ“ névre!

Maculatura-papír kapható a kiadóhivatalban.

Aradi termény- és áruraktár részvénytársaság.

Van szerencsénk a tisztelt nagyközönség szives tudomására adni, hogy

raktárunk üzemét megkezdettük.

Hétemeletes és 120,000 mm. befogadó képességű raktárunk a legmodernebb gépberendezéssel a legtökéletesebben van felszerelve.

A m. kir. államvasutak, valamint az acev. vonalain a **rexpeditiónális** kedvezményt megkaptuk és a saját iparvágányunkra gőzmozdonnyal beérkező áruk **kövezetvámmentesek.**

A beraktározott árukra a legolcsóbb kamatláb mellett a legmagasabb kvótáig **kölcsönöket** adunk.

Bővebb felvilágosítást minden irányban ad a raktárvezetőség.

Az aradi termény- és áruraktár részvénytársaság igazgatósága.

Aradi Első Takarékpénztár.

MEGHIVÁS

az „Aradi Első Takarékpénztár”

részvényeseinek **vasárnap, 1911. évi március hó 26-án délelőtt 10 órakor** az intézet üléstermében (Atzél Péter-utca 1. szám) tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki intézkedés az alapszabályok 28. §-a értelmében.
2. Az igazgatóság indítványa és határozathozatal a részvénytőkének 3.400,000 koronáról 6.800,000 koronára való fel- emelése és az igazgatóságnak erre vonatkozó megbízatása tárgyában.
3. Az alapszabályok 11, 14, 15, 17, 19, 22, 24, 89 és 108. §§-ainak, valamint a nyugdíjszabályzat 9, 11 és 19. §§-ainak módosítása.
4. Az igazgatóságnak adandó felhatalmazás a cégbiróság által netalán kívánt alapszabály módosításoknak saját hatá- s- körében történendő eszközlése és ezeknek bejelentése iránt.

Az alapszabályok 16. §-ának értelmében szavazati joggal bíró t. c. részvényesek, valamint ezek alapszabályszerű kép- viselői felkéretnek, hogy részvényeiket, vagy az ezekről szóló köz- vagy hitelintézeti letéti igazolványaikat, a képviselők pedig ezenkívül meghatalmazásaikat **1911. évi március hó 24-ig** az alapszabályok 22. §-a értelmében az intézeti főpénztárnál nyerendő elismervény ellenében letéteményezni szíveskedjenek.

Aradon, 1911. március hó 4-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

PALACE SZÁLLODA

Budapest, Rákóczi-ut 43.

RENDES SZIDOR
személyes vezetése.

150 fényesen berendezett szobával, külön lakosztályokkal, a legmagasabb igényeknek megfelelően felszerelve. Szobák 4 koronától. Szobák 4 koronától.

A szálloda éttermeiben kolozsvári Pongrácz Lajos esténként hangversenyez. **Elsőrendű magyar és francia konyha.**

Pilseni sör.

Elsőrendű borok.

Untereiner János volt alsó-tátrafüredi vendéglős vezetése alatt.

Sürgönczim: Palace hotel, Budapest.

851

Csász. és kir. udvari

és kamarai szállító ::

NEUMANN M.

férfi-, fiu- és leányka ruha telepe

A R A D.

A tavaszi képes árjegyzék megjelent, kívánatra ingyen és bérmentve.